

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De triplici gradu contemptus diuitiaru[m]. Cap. XLV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

De triplici gradu contemptus diuitiarum.

CAP. XLV.

PRIMVS autem gradus in contemptu diuitiarum, est nihil habere velle iniuste lueri, nec per se acquisitum, nec ab aliis datum vel relictum: & reddere omnibus debita pro posse, & de iuste habitis eleemosynam facere, & non abuti propria facultate ad peccatum superbiae, lasciuiae, gulae, & aliorum vitiorum. Tribus autem modis aliquis videtur iniuste bona habere: cum aut ipse male acquisiuit quocumque modo, aut ab alio datum vel venditum vel relictum aliquid est ei ab illo, qui ius in eo non habuit; aut cum nocuit alteri in rebus suis iniuste, etiam si nihil de illis habuit. In quantum enim teneor alteri restituere, in quantum mea non sunt mea, sed illius cui teneor. Vnde qui plus tenetur certis personis quam habeat, si dat alicui gratis de bonis suis, vnde scitur impotens fieri ad reddendum, qui accipit sciens, debet pro eo tantum soluere quantum accepit: cum ille sua non dederit, sed quae sunt aliorum. Secundus gradus est, nihil velle superfluum habere, sed necessariis esse contentum in victu & vestitu, hospitio, utensilibus, & obsequentium famulatu: reliqua habita pauperibus erogare vel oblata non recipere, nec acquirere supra necessitatem. Luc. Quod superest date eleemosynam; & ecce omnia munda sunt vobis. Sic monachi in Aegypto, & alij eorum similes de labore proprio victum & vestitum habentes, reliqua pauperibus distribuebant. Apostolus: Habentes alimenta & quibus regamur, his contenti simus. Sed ne nimis latos faciamus terminos sufficientiae, sciendum est quod duplex est sufficientiae, indigentiae & concupis-

Primus gradus, nihil iniuste possidere.

Secundus gradus, nihil habere superfluum.

Luc. 11, 9.

Hieron. 30.
1. ep. 22. ad
Eustoch. de
custod. vir-
ginitate. 17.
pne
3. Tim. 6. 10.

cupiscentiæ. Sufficientiæ indigentia sufficere sustentare naturam, ut possit ad seruiendum Deo perdurare. & hanc sufficientiam natura docet; sicut videmus in irrationabilibus animalibus, imò & in plâis quæ conteta sunt naturali alimento, & amplius nõ requirunt. Sufficientia concupiscentiæ excedit mensuram, limites non habet nisi impossibilitatis, hoc solum relinquit quod non sperat adipsi. Diues avarus in Euangelio eum vberibus fructibus agri se vidisset ditatum non dixit, diues sum & abundo, plus non cupio, quia non capio, sed cogitavit horrea vetera destruere & maiora facere. Prima horrea sunt iustæ necessitatis, hæc parua sunt & paruis implentur: sed hæc avarus destruit & maiora facit, scilicet horrea concupiscentiæ & superfluitatis; quæ nunquam replentur: quia semper cum plura habere coeperit, etiam ampliora facere disponit; ad quæ non sufficiunt iam habita, nisi adiciat adhuc plura. sic procedit in infinitum. Cor avari est quasi fouea sine fundo; quæ quo plus recipit, plus deglutit, ut nunquam videatur impleta.

Eccl. 5, 9.
Tertius
gradus est,
nihil velle
possidere,
& penuriam
pati pro-
pter Deum.

Avarus non impletur pecunia. Eccl. v. Tertius gradus est, nihil velle possidere in hoc mundo, & in omnibus necessitatibus multiplicem pati penuriam propter Deum. Hoc est efficacissimum contra avaritiam remedium; quæ sicut ignis insaturabilis nunquam dicitur sufficere, non exstinguetur melius, nisi cum materia temporalis substantiæ penitus subtrahatur. Hoc remedium Christus docuit verus animarum medicus, qui in omnibus illam viam tenuit, quæ est aprissima ad doctrinam virtutum, & curationem vitiorum. Diuitiæ enim & honores seculi, & voluptates carnis sunt precipua sanctitatis impedimenta, quæ magister virtutum & Dominus, docuit viuendo decli-

nare.

nare suos discipulos in exemplum. Matth. Si ^{Mat. 19, 21}
 vis perfectus esse, vade & vende omnia quæ ^{2. Cor. 8, 2}
 habes, & da pauperibus, & veni, sequere me. ^{Mat. 19, 27}
 Hæc est quam Apostolus notat, altissima pau-
 pertas, primorum sanctorum in Ecclesia, qui
 omnia reliquerunt propter Deum. Huic mul-
 ta virtutes & plurima dona gratia: qui annexa
 sunt, quæ tamen à paucis capiuntur: eo quòd
 licet multi sint, qui quasi nihil habeant in mū-
 do, tamē admodum rari sunt in religione, qui
 non plus habere cupiāt, vel pro se vel pro aliis.
 Omne quod est melius, est etiam rarius in hoc
 mundo. Qui propter se sollicitus est in tempo-
 ralibus, relinquitur suæ provisioni: similiter
 qui habet alios provisores, relinquitur illis.
 Qui verò omnem sollicitudinē suam in Deum
 iacet & omnem cogitatum, habet ipsum Do-
 minum in provisorem. Mat. Primum quærite ^{Mat. 6, 33}
 regnum Dei & iusticiam eius: & hæc omnia,
 scilicet temporalia necessaria adicientur vo-
 bis. Qui enim ex gratia vult donare cælestia:
 cur etiam temporalia & parva ab eo non spe-
 remus? Aut ergo dabit nobis necessaria in-
 quantum expedit nobis; aut vires corporis ad
 sustinendum penurias; aut spiritualem dulce-
 dinem meliorem carnali, & insuper præmium
 cæleste.

De sobrietate.

C A P. X L V I.

SO B R I E T A S est virtus qua corporis ali- ^{Sobrietat}
 simenta cum moderamine admittuntur, in ^{quid.}
 cibo & potu & somno. Sumitur etiam gene-
 raliter pro moderamine ab omni superfluita-
 te & intemperantia mentis & corporis. vnde
 dicitur: Sobria mens & sobrius sensus. Sed
 prout accipitur pro restrictione alimentorum,
 illa est quæ dicitur parcimonia vel abstinentia;